

Szerkesztési iroda:

Nagybcskerek Zápolya-
utca 1. hová a lap szel-
lemi részét illető min-
den közlemény intézendő.

Kiadóhivatal:

Pleitz Fer. Pál könyv-
nyomdája Nagybeske-
rek, Zápolya-u. 1. hová
a hirdetések, előfizetések
és a lap szétküldésére
vonatkozó felszólalások
intézendők. Telefon 21.

TORONTÁI

POLITIKAI NAPILAP.

Főszerkesztő: dr. Brájer Lajos.

Felelős szerkesztő: Somfai János.

Nagybcskerek, 1916.

XLV. évfolyam, 295 szám.

Előfizetési árak:

Egész évre — — — 28 K
Félévre — — — 15 K
Negyedévre — — — 7 K
Egyes szám ára 10 fillér.

Hirdetéseket

a kiadóhivatal vesz föl
Azonkívül az összes hir-
:: :: detési irodák :: ::

Megjelenik vasár- és
ünneppapok kivételével
mindennap d. u. 5 órakor

Szerda, december 27.

LEGUJABB.

Saját tudósítónk cenzurázott távirati jelentésel. —

A háború és béke eseményei.

A béke körül. — A román király trónbeszéde. — Joffre Franciaország marsallja.

A királyi pár Budapesten.

A béke körül.

Budapest, dec. 27. Szófiából sürgönyzik:

Irányadó körök szerint, a központiak békejegyzékét hónapokig tartó tárgyalásoknak és megbeszéléseknek kell követniük, mielőtt a konkrét föltételek előterjesztésére kerül a sor. Az első kedvezőtlen hangok dacára az entente még mindig nem utasította vissza a békejegyzéket és aligha utasíthatja vissza a jövőben is. Azért a dolog még sokáig fog húzódní és az entente kedvező pillanatokra vár, vagy a semlegeseknek egy erélyesebb közvetítésére az entente érdekében.

Budapest, dec. 27. Párisból jelentik:

A szocialista kongresszus délelőtti ülésén Comperemorel képviselő beszélt és a többek között ezeket mondotta: A jelen pillanatban, amikor a diplomáciai jegyzékek egyre szaporodnak, nagyon fontos, hogy Franciaország bátorságát semmi se csökkentse. Az ágyuszonak nem szabad elhallgatni, nehogy azt higgyék, hogy engedünk.

Budapest, dec. 27. Genfből sürgönyzik:

Ideérkezett jelentések szerint, az entente kormányai még mindig megbeszéléseket folytatnak a központi hatalmak békejegyzéke körül. Az entente már közvetlenül a karácsonyi ünnepek után akart válaszolni a központi hatalmaknak, választ azonban most komplikálta Wilson jegyzéke. A megbeszélések a fölött is folytak, hogy egyszerre válaszoljanak-e a

központi hatalmaknak és Wilsonnak is, vagy pedig külön-külön más jegyzékkel. Hir szerint az entente államai ez utóbbi módot fogják választani. Bár az entente hatalmak körében eleinte olyan felfogások is megnyilvánultak, amelyek a központi hatalmak jegyzékét válasz nélkül kívánták hagyni. Wilson jegyzéke óta azonban ezek a felfogások megváltoztak s rövid időn belül az entente kormányai megadják együttes válaszukat. Jól értesült körök ismételtlen hangoztatják, hogy a válasz nem lesz ridegen elutasító és hogy még nem halványult el a remény, hogy a központi hatalmak jegyzéke és az entente válasza a béketárgyalásokra kiinduló pontul szolgálhatnak.

A román király trónbeszéde.

Budapest, dec. 27. A Havas-ügynökség jelenti Jassyból:

A román kamarának Jassyban tartott ülésén Ferdinánd király trónbeszédében kifejtette, hogy a román fajnak és Románia jövőjének érdeke szükségessé tette, hogy Románia beavatkozzék a háborúba a monarchia ellen, amely mai állapotában nem maradhat az európai egyensúly biztosítója. A háború nagy áldozatokat követel, súlyos fájdalmakat okozott, de szilárdan meg van győződve arról, hogy a szövetségesek végül győzni fognak és el van határozva, hogy a háborút végigküzd.

Joffre Franciaország marsallja.

Budapest, dec. 27. Párisból érkező hírek szerint a francia kormány elhatározta, hogy Joffre generalissimusnak

kiváló szolgálatai elismerésül Franciaország marsalljának méltóságát adományozza.

A görögországi helyzet.

Budapest, dec. 27. A Stefani ügynökség jelenti:

Azon görög csapatok, amelyek eddig Athén körül állomásoztak, ugyszintén a tizenkettedik prevezai hadosztály egyes részei áthaladtak a korinthusi öblön.

A király Budapesten.

Budapest, dec. 27. Bécsből táviratozzák:

Ma reggel 9 óra 30 perckor indult el Bécsből a királyi párt vivő vonat Budapestre. A királyi pár kíséretében vannak: herceg Montenuovo főudvarmester, gróf Berchtold második főudvarmester s Lobkowitz Zdenkó herceg főhadsegéd.

A királyi pár vonata fél 11 órakor futott be a gyönyörűen földszített pozsonyi pályaudvarra, ahol a képviselőtestület s a városi notabilitások élén Brolly Tivadar polgármester mondott üdvözlő beszédet, amelyre a király néhány szíves szóval válaszolt.

Ezután pár percnyi időzés után a vonat tovább robogott Érsekújvárra, ahol Krausz főispán fogadta a városi ahtóság élén a vonatot. A pályaudvarhoz kivonult az itt állomásozó katonaság is.

Pontban két órakor futott be a királyi pár vonata a budapesti nyugati pályaudvarra.

A fővárosban már délben nagy tömegek hullámoztak a bevonulási utvonalmén. A nyugati pályaudvar környékén, amely pazarul van földszítve, a villamos és kocsiforgalmat fél kettőkor megszüntették.

A bevonulási utvonalmén szintén pazarul van diszítve s különösen látványosság számba megy a nyugati pályaudvar épülete, a Berlin-tér, az operaház, a Drechsler-palota s a Ferenc József-tér a Lánchiddal.

A gyermekért.

Jankó Ágoston alispán előadása a gyermekvédelemről.

— Saját tudósítónktól. —

Nagybecskerek, dec. 27.

A most pusztító világháboru során a Torontálvármegyei Közművelődési Egyesület kulturális feladatai körébe tartozónak vette, hogy a gyermekvédelem ügyét minden irányban előmozdítsa, támogassa s a maga szerény erejéhez mérten minden erre irányuló munkásságot elősegítsen.

Már eddig ez irányban folytatott tevékenységének egyik láncszeme az az előadás is, amelyet karácsony ünnepén Jankó Ágoston udvari tanácsos alispán, az egyesület nagyérdemű alelnöke tartott, s az ő előadásának nagyszerű propaganda ereje igen alkalmas arra, hogy a gyermekvédelemnek nálunk újabb erős lendületet adjon, másrészt az előadásra kibocsátott jegyek jövedelmével a kultúregyesület anyagilag is gyarapította a nagyfontosságú szociális és kulturális célra szükséges eszközöket.

Nagy és előkelő közönség gyűlt össze Jankó Ágoston alispán karácsonyi előadására a kaszinó nagytermébe. A közönség sorában megjelent a többek között dr. Dellimanicus Lajos főispán a kultúregylet elnöke, Tóth István min. tanácsos pénzügyigazgató, dr. Perisics Zoltán polgármester, dr. Kiss János kir. tanácsos, dr. Wattay-Pelbárt Dezső árvaszéki elnök, Grézly János kir. tanfelügyelő, a kultúregylet aligazgatója, Gadó István kir. ügyész, Vámos Ignác műszaki tanácsos, dr. Latzkovics Gyula kir. jogügyi tanácsos, Apor Nándor pü. igazgató helyettes, Kiss István pénzügyi főtanácsos, dr. Pollák Győző, Szabóky Károly iparfelügyelő, dr. Szathmáry Ödön kir. törvényszéki bíró, Menczer Lipót, dr. Steiner Gyula és dr. Báthory Endre közkórházi főorvosok, dr. Deák Vidor rendőrkapitány és még számos társadalmi életünk vezetői közül, ezenkívül nagyszámu diszes hölgyközönség.

Általános mély figyelem és érdeklődés közben kezdte meg Jankó Ágoston alispán előadását a gyermekről. Bevezetésében gyönyörű poézissal kapcsolta össze a Megváltó születésének ünnepi alkalmát az eszmével és céllal, amelyet előadásával szolgálni kíván. Erőteljes, mindenkit meggyőző érvekkel fejtegette a gyermek jelentőségét társadalmi, nemzeti és emberi szempontból egyaránt s bizonyította a gyermekvédelem nagyfontosságú szükségét. Rámutatott arra, hogy különösen egy olyan pusztító háboru után mint a mostani, létfenntartásunk elsősorú föltétele a népszaporítás s a gyermekvédelem. Minden irányban megvilágította a népszaporodás kérdésének részleteit, a gyermek áldásos szerepét a családi és társadalmi életben egyaránt úgy erkölcsi mint anyagi szempontból s felsorolta az összes eszközöket, módokat és lehetőségeket, amelyek a gyermekvédelem ügyét a leghathatósabbban és legeredményesebben szolgálhatják.

Jankó alispán mint a gyakorlati munka nagy mestere konkrét gyakorlati utmutatással is szolgált, amelyek könnyen és nagy haszonnal értékesíthetők.

Igy először is az orvosokhoz fordult, hogy oktassák ki az anyákat alaposan a gyermek különösen a csecsemő helyes ápolására és gondozására, még pedig lehetőleg gyakorlati módon s fölhívta a torontálmegyei orvosegyesületet, hogy szervezzen ilyen irányú előadásokat s azokat lehetőleg még ezen a télen kezdje meg.

Azután a társadalmi akcióra nézve adott gyakorlati utbaigazításokat, sőt egész kész ter-

vezetet fejtett ki, amelyet kötelességünknek tartunk itt egész részletesen közölni.

Első sorban szükségesnek tartja, hogy annak a néposztálynak mely gyermekeit helyesen gondozni szegénysége miatt nem képes gyermeknevelését figyelemmel kísérjük és ott, ahol szükséges segítségére sietünk. Ügyelünk rá, hogy a szülés előtt levő nők helyesen és okosan éljenek, hogy a gyermekeket helyesen táplálják, hogy az időjárásnak megfelelően ruházzák és egyébként is rendszeresen gondozzák, neveljék és megfelelően foglalkoztassák. Ha pedig valamely irányban hibát tapasztalunk, vagy segítünk magunk, vagy ha erre képesek nem volnánk illetékes helyre fordulunk segítségért.

Mink itt abban a szerencsés helyzetben vagyunk, hogy a gyermekvédelem ügyét hathatósan szolgálhatjuk. Vármegyénkben, városainkban és községeinkben meg van a szükséges anyagi és szellemi erő, meg vannak az erre alkalmas szervek és meg van a munkára való hajlandóság is. Csak fel kell ébreszteni a közönség érdeklődését, a többféle erre hivatott testületek működését élénkebbé, rendszeresebbé kell tenni és a társadalom közreműködését kell biztosítani.

Ebben szeretnék én az ügynek némileg hasznára lenni, és ezt a karácsonyi hangulatot kívánám felhasználni, amikor lágyabb a szív, megértőbb a lélek és amikor a behatások maradandóbb nyomokat hagynak, hogy a gyermek iránti érdeklődést lelkükbe vésem.

Városunkban több oly társadalmi egyesülés van, mely a gyermekvédelemmel foglalkozik: Itt van a Feminista-egyesület anya- és gyermekvédő bizottsága, a kath. nők szociális misszió-egyesülete, az iskolai gyermekbarát-egyesület, a különböző felekezeti nőegyletek és a patronázs-egylet. Ha még hozzászámítjuk, hogy a városi hatóság hivatalból köteles a mindennemű gyermekvédelemre oly apparátus áll itt rendelkezésre, amely ha akar, ugyancsak tehet valamit.

A világegyetem sem akarok ezeknek a szervezeteknek az autonóm jogkörükbe avatkozni, vagy működésükre befolyást gyakorolni, de azért mégis elmondom, hogy miként képzelém én ezek között a gyermekvédelem munkáját felosztani.

Az anya- és csecsemővédelmet ellátna a Feministák-egyesületének illető bizottsága és pedig oly módon, hogy a város minden utcájában megbizna egyes asszonyokat, erre a szülésszónok igen alkalmasok lennének, akik feltűnés nélkül összeírják azokat a szegénysorsú nőket, akik az anyaság küszöbén vannak. Ezeknek jegyzékét az egyet utcánként kiosztaná olyan tagjai között, akik vállalkoznának rá, hogy a nekik kijelölt nőket hetenkint meglátogassák, tanácsokkal ellássák, aggodalmaikban vigasztalják és ha oly nélkülözéseknek volnának kitéve, ami állapotokra illetve a születendő gyermekre hátrányos lehetne az egyesülettől a megfelelő segélyt, vagy támogatást kieszközöljék.

Ezek a látogatók gondoskodnának róla, hogy az anyák és az újszülöttek higiénikus gondozásban részesüljenek és ezért figyelemmel kísérik őket a szoptatás egész ideje alatt, sőt még a gyermek elválasztása után is, mindaddig amíg a gyermek 2 éves korát el nem érte.

Ennek az egyesületnek lenne a feladata gondoskodni arról is, hogy az olyan szegény családok, amelyek kis gyermekeiknek a szükséges tejet megszerezni nem bírják, ingyen tejjel elláttassanak.

A gyermekek további védelmét aztán átvehetné a kath. nők szociális missziója, mely általános szociális jótékonyági tevékenységét a viszonyokhoz alkalmazva, most ugyanis leginkább a gyermekvédelem körül buzgólkodik és nővédelmi irodája révén összeköttetésben van majdnem a város egész közönségével. Itt tartanak hivatalos órákat azok az uri nők, akik a nép különböző bajainak és panaszainak meghallgatására találkoznak és azoknak elintézésében személyesen közreműködni kívánnak, — és ide járnak a szegényebb néposztály asszonyai mindennemű panaszaikkal, kérelmeikkel és kívánságaikkal. Itt tehát igen jól tudják, hogy hol, miféle nyomor van, ahol

nincs meg a mód arra, hogy a gyermekeket megfelelően táplálják, gondozzák és ruházzák.

Ez az egyesület elvállalhatná a szegény óvodás gyermekek téli élelmezését a nyári napközi otthonok fenntartását és az egészségtelen, gyengeszervezetű gyermekeknek nyáron egészséges vidékekre való kitelepitését, szanatoriumszerű edzését és erősítését. E teendőkre nézve az egyesület azért is illetékes volna, mert erre vonatkozó kísérletei igen jól sikerültek és ebben már hasznos tapasztalatai vannak.

Az iskolába járó gyermekeket az „Iskolai gyermekbarát egyesület” kísérné figyelemmel és gyámolítaná, úgy, amint azt már évek óta csendben és dicséretes buzgalommal teszi. Ellátna a szegényeket könyvvel, azok számára pedig, akik otthon megfelelő táplálékban nem részesülhetnek, iskolai gyermekkonyhát állítana föl.

Az általános gyermekvédelem terén működik még itten a „Patronázs egylet” is, amely azonban az elhagyott szegény gyermekeket nem annyira testi gondozásban részesíti, mit inkább az erkölcsi zülléstől igyekszik megóvni és leginkább azokat veszi pártfogásba, akik iskolai kötelezettségük után a családban nem találnak kellő foglalkozást és nem részesülnek a szükséges felügyeletben.

Ezek azok a szervezetek, amelyek városunkban a gyermekvédelmet közvetlenül ellátni hivatottak és képesek is volnának. — A többi általános jótékonyági egyesületek pedig, minők a különböző felekezeti nőegyletek, — megfelelően támogatnák a közvetlen működőket részben az által, hogy pénzzel segítézik a gyermekvédelmet, másrészt pedig azért, hogy a gyermekvédő egyesületeknek megkereséseit és megbízásait elfogadják és elvégzik, vagy tagjaik által elvégeztetik.

Természetes, hogy a városi hatóság, — valamint az országos Fehérkereszt egyesület és a Gyermekvédő liga, mely a vármegye területén időnkint jelentékeny összegeket gyűjt, — szinte hivatva van arra, hogy adományaival a gyermekvédelmi akciót támogassa.

Az emberbaráti és jótékonyági egyesületnek e szerint módjukban állana a gyermekvédelmi munkát akként felosztani, hogy e munkában mindegyik egyesület kellően érvényesüljön. Mindegyik kifejthetné a leghatásosabb tevékenységet anélkül, hogy vetélkedni vagy irigykedni kellene; — a közönségnek jótékony adományait pedig meg lehetne osztani aszerint, amint az egyik, vagy másik gyermekvédelmi teendő több, vagy kevesebb költséget igényel.

Az ilyen módon szervezett társadalmi munkába bekapcsolódnak az egész közönség, mert mindenki, aki dolgozni jelentkezik, kapna munkát érdemlegeset és olyat, amit könnyen elvégezhet és aminőt szívesen végezne is, mert látná és közvetlenül is tapasztalná, hogy szükséges és hasznos munkát teljesített.

Az ilyen hasznos munkát a hatóságok is készsággal és örömmel támogatnák, mert részben az ő teendőiket végeznék és rajtuk nyugitene az ilyen társadalmi tevékenység. — Sőt állami támogatást is könnyű volna az ilyen munkához nyerni, — mert hiszen a legfontosabb állami feladatnak a megvalósításában a legközvetlenebb segítő társak volnának.

Az ilyen társadalmi akció, — mely talán egyelőre csak a városban, a vármegye székhelyén igyekezik teljesebbé és tökéletesebbé tenni a gyermekvédelmet — ha látható eredményeket tud felmutatni, hamarosan követőkre talál. Ily példán felbuzdulva, rövid idő alatt nagyobb terjedelemben, az egész vármegye területén megindul a hasonló mozgalom és ezuton válhat legelőbb általános erkölcsi kötelességgé a gyermek megbecsülése és védelme, — és ezuton visszafelé tekintve, fogjuk talán fölismerni a népszaporodás és gyermeknevelés általános emberi és különösen nemzeti jelentőségét.

Magától értetődik, hogy ehhez a gyakorlati gyermekvédelemhez pénz kell, — még pedig sok pénz. De ez legyen a legkisebb gondunk, mert annyi pénz van az országban utonutófélen, hogy meg se lehet számlálni. — Nem kell magát senkinek megerőltetni mégis igen

Telefon 330.

VÁROSI MOZI A VÁROSI SZÍNHÁZBAN.

Telefon 330.

Csütörtökön, 1916. évi december hó 28-án két előadás, délután 5 órakor és este fél 9 órakor, mindenkor rendes helyárrakkal.

A lelkek harca.

Nagyhatású társadalmi dráma 3 felvonásban. A főszerepben a világhírű Herman Valentin.

A varázskeringő. Mesés vigjáték 3 felvonásban.

Uj háborus képek.

HIREK.

Fekete karácsony.

— A hármas ünnep után. —

Nagybecskerek, dec. 27.

Elmult a harmadik háborús karácsony is. Feketen, komoran és véresen, amint már két esztendő óta. A téli havas táj derűjének nálunk semmi nyoma sincsen s mint kései őszi napok, úgy festettek az ünnepnapok. Az igaz, hogy a szegénységre ez ma vigasztalóbb és enyhébb, mint a legszebb zuzmarás jégcsapos havas karácsony.

Künn a harctereken az idén is változatlanul pusztított a csaták véres angyala, de ezuttal a szívek még sem voltak olyan nehezek, mert a csatamezők fölött egyre szállong a béke galambja s az emberek lelkét a béke halvány reménysugara világítja be.

Egyébként az első ünnepnap: a vasárnap karácsonyeste az otthoné volt s az apróságok, akiknek a sors különös kegyelme juttatott valamit, éppenolyan örömteli vidámsággal vették körül a karácsonyfát mint máskor.

A két másik ünnepnap a templomokba, no és a mozikba, a kocsmákba és a kávéházakba gyűjtötte az embereket s ott igyekeztek ünnepi hangulatot szívní magukba.

A templomi áhitat mellett nemesebb élvezetet nyújtott még Jankó Ágoston alispán remek karácsonyünnepi előadása a szabad liceumban, amely a megváltó születése napjának alkalmából a gyermek védelmére szolgált. A kórházakba is jutott az ünnepi hangulatból és sebesült hőseinknek a város közönségének jó szíve szintén nyújtott karácsonyi örömeiket a hatalmas karácsonyfák alatt, ahol a sebesült vitézeket ellátták minden jóval.

Egyebekben reméljük, hogy a jövő karácsonya a régmúlt gyönyörű mesekarácsonya lesz.

Városi közgyűlés.

— A tárgysorozat. —

Nagybecskerek, dec. 27.

Nagybecskerek város képviselő testülete holnap csütörtök d. u. 3 órakor a volt esküszéki teremben rendes közgyűlést tart, amelynek tárgysorozata a következő:

1. A belügyminiszter leirata a városi vágóhídi szabályrendelet módosítása tárgyában.
2. A törvényhatósági bizottság jóváhagyó határozata a város által jegyzett I., II. és III. hadikölcsön tárgyában.
3. U. a. jóváhagyó határozata beszállási terhek mikénti fedezése tárgyában.
4. U. a. jóváhagyó határozata a nemesi alapítvány kamatai a főgimnázium céljaira való felhasználása tárgyában.
5. Hivatalos jelentés a borítal- és husfogyasztási adónak további 3 évre való megváltása tárgyában.
6. U. a. az 1917. évi költségvetés tárgyában.
7. A vár. tanács javaslata a villamosírási egységárának felemelése tárgyában.
8. Hivatalos jelentés az 1914. évi gyámpénztári számadások tárgyában.
9. U. a. a tanonciskolák 1916/17. tanévi költség előirányzata tárgyában.
10. U. a. a községi választók névjegyzékének összeállítására tárgyában.
11. Dr. Pollák Győző elnök jelentése az 1917. évi virilisták névjegyzékének kiigazítása tárgyában.
12. Hivatalos jelentés dr. Haidegger Lajos várm. főorvos tanonciskolai felügyelő-bizottsági taggá történt megválasztása tárgyában.
13. A vár. tanács javaslata a vágóhídi szabályzat módosítása tárgyában.
14. U. a. jelentése a hatósági mészárszék beszüntetése tárgyában.
15. U. a. javaslata a nőegyleti óvoda tárgyában.
16. U. a. javaslata a Ferenc József-tértől a Bégapart vasútállomásig vezető keramitút átvétele és fenntartása tárgyában.
17. U. a. jelentése a tisztviselő szövetkezet fűgő gépének megvétele tárgyában.
18. Hivatalos jelentés az 1917. évben szükségelt mennek számára zab mennyiség beszerzése tárgyában.
19. U. a. a város részére szükségelt épületfa beszerzése tárgyában.

könnyen elő tudjuk teremni azt a 10—15 ezer koronát, amire az inségesnek ígérkező téli hónapokban a gyermekvédelemhez itt Nagybecskereken szükség van.

Talán részletkérdés és már nem tartozik ide, de azért mégis elmondom, hogy miként vélem én a pénzszerzési akciót szervezni.

Először megcsináljuk a költségvetést, hogy mennyi kell havonként ingyentejre, mennyi a gyermekek téli konyhájára, mennyi ruhára és körülbelül mennyi egyéb segélyezésre. Ha pedig már tudjuk a szükségletet, e szerint keressük meg a jövedelmi forrásokat.

Ha nincs elég pénzünk, a közönséghez fordulunk. E végből összeírjuk a városban mindazon embereket, akik 100 koronánál több állami adót fizetnek, külön a kereskedőket, iparosokat, korcsmárosokat, vendéglősöket és mindazon vállalkozókat, akik a háborús állapot folytán nagyobb keresethez jutottak. — Ezekre azután kivetnénk oly havi járulékot, mely viszonyainknak, — figyelembe véve azt is, hogy hány gyermekük van, — megfelelő. — E szerint tehát a gyermektelen családok és különösen az agglégények, aránylag jobban lennének megterhelve.

Ezeket a kivetési lapokat aztán lehetőleg utcák szerint csoportosítva, kiutalnánk a különböző egyletek nőtagjai között, — akik aztán az illető adóalanyokat személyesen felkeresnék és ékesszólásukkal rávennék őket, hogy a nemes célra szolgáló csekély jótékonyági adó kivetést fogadják el, és a kivetési lap aláírásával kötelezzék magukat, hogy ezen összeget havonként befizetik.

Ha hölgyeink mindenkihez a megfelelő módon közelednek és a megfelelő hangon szólnak, — nem hiszem, hogy akadjon a legridegebb kedélyű és legönzöbbséget ismert egyének között is valaki, aki ezen önkéntes adót, mely anyagi helyzetével arányos, erre a nemes célra szívesen ne fizetné.

Célszerű lenne még a vendéglőkben és kávéházakban, ahova az emberek leginkább szórakozni járnak, és ahova csak fölösleges pénzüket viszik, a jótékony egyletek, vagy a városi hatóság által kibocsátott számolólapok úján gyermekvédelmi filléreket gyűjteni oly módon, hogy a fizető pincérek a vendég számlájához bizonyos % -ot erre a célra külön hozzá adnának. Ez is számottevő összeg lenne olyan helyen mint Nagybecskerek, ahol éjjelenként a korcsmákban és kávéházakban legalább 2000 koronát költenek.

Ahol kártyáznak ott is juttathatnánk a kártyapénz mellett ilyen gyermekvédelmi filléreket.

De számtalan más olyan módja volna még a gyűjtésnek, mely csak a feleslegeket venné igénybe. Ezeket már majd a gyermekvédelem intézőinek találékonyasága keresse meg.

Meg vagyok győződve róla, hogy az önkéntes adózásból és az alkalmi gyűjtésekből oly összeg fog egybegyűlni, melylyel igen szép és hasznos munkát végezhetünk.

Hiszen a gyermek iránt mindenki érdeklődik és ha arról van szó, hogy azokat segítjük vagy nekik örömtől szerezzünk senki sem zárja el pénztárcáját különösen ha az eredményt közvetlenül is láthatja.

Szervekedjünk tehát az intenzív gyermekvédelemre. Itt a legillőbb alkalom, nyakunkon a tél és a szegényebb néposztály nélkülözések előtt áll. Kevés az élelmicikk, sokszor drága pénzért sem lehet kapni, alig van tej, a ruha és a tüzelőanyag megfizethetlen, nagyon sokan éhezni és fájni fognak.

Előadását azután így fejezte be: Védelmesszük meg tehát a leendő anyákat, gondozzuk a csecsemőket, gyámolítsuk, óvjuk védjük a gyermekeket, ápoljuk az élet csemetéit, gondozzuk a jövő kertjét, erősítsük az utánunk következő generációt, irányítsuk a nemzet jövőjét és biztosítsuk hazánk boldogulását.

Az alispán gyönyörű gondolatokkal, értékes gyakorlati eszmékkel telt előadását a közönség mindvégig megértő mély figyelemmel kísérte s végül lelkes ovációban részesítte Jankó Ágoston alispánt.

TÁJÉKOZTATO.

Az ingyenes olvasóhelyiség és könyvtár nyitva van minden nap délután 5 órától este 10-ig. Vasár- és ünnepnapokon délután 3 órától este 10-ig. Könyvtárra vasárnap, szerda, péntek délután 5—7 óráig.

A „Magyarországi munkások rokkant- és nyugdíjegylete” nagybecskereki fiókja minden hó 1-je és 15-ike után első vasárnapján fogadja el befizetéseket az Ellmer-féle helyiségben d. u. 2—5 óráig. — A beiratások szintén ott eszközölhetnek.

20. U. a. nyomtatványok beszerzése tárgyában.

21. U. a. írószerek beszerzése tárgyában.

22. U. a. muzslyai komp bérbeadása tárgyában.

23. A városi tanács javaslata a koronázási ünnepély napján a városi szegények megvendégelése tárgyában.

24. U. a. javaslata Lung Mátyás és családjának illetősége tárgyában.

25. U. a. javaslata Kalmár István Dezső illetősége tárgyában.

26. U. a. javaslata Belitzki Kálmán és családjának illetősége tárgyában.

27. U. a. javaslata Biha Jakab és családjának illetősége tárgyában.

28. U. a. javaslata Hutkai Gábor és családjának illetősége tárgyában.

29. U. a. javaslata Pányi Mária illetősége tárgyában.

30. U. a. javaslata néhai Limbai József illetősége tárgyában.

31. U. a. javaslata Jonjev recte Gyengyei Frigyes illetősége tárgyában.

32. U. a. javaslata özv. Eckstein Károlyné illetősége tárgyában.

33. U. a. javaslata özv. Konstantinovic Mária illetősége tárgyában.

34. U. a. javaslata Bogosich Hermann Gyula és neje illetősége tárgyában.

35. A városi nyugdíjválasztmány javaslata özv. Pánics Dánielné vár. tanácsnok özvegye nyugdíjilletményének megállapítása tárgyában.

36. U. a. javaslata Szarács József vár. végrehajtó nyugdíjazása tárgyában.

37. U. a. Schönherr Antal városi irattáros szolgálati éveinek a nyugdíjba való beszámítása tárgyában.

38. U. a. javaslata özv. Hoffmann Edéné volt vár. díjnok özvegye nyugdíjilletményének megállapítása tárgyában.

39. A vár. főjegyző kérelme a polgármesteri helyettesi tiszttól való felmentése iránt.

40. Az Országos közp. hitelszövetkezet kérvénye a Nagybecskereken létesítendő tengeri olajgyár részére kedvezmények megállapítása iránt.

41. A Hungária gőzmalom kérvénye iparvágánya tárgyában.

42. A Délmagyarországi tanítóegylet nagybecskereki konviktus felügyelő-bizottságának kérvénye a neki átengedett helyiségek 1917. éven túl való biztosítása és másik utcai épület átengedése tárgyában.

43. A vár. tanács javaslata több városi alkalmazott újabb háborús segélye tárgyában.

44. A karácsonyi akció közp. vezetőségének megkeresése a katonák karácsonyi megajándékozása tárgyában.

45. A Feministák egyesületének anya- és gyermekvédelmi bizottsága kérvénye segély iránt.

46. Mattanovich György városi aljegyző kérvénye korpótlék megállapítása iránt.

47. Melcer János és tsai kérvénye a háborús segély különbözetének megállapítása iránt.

48. Gábor Antal vágóhídi igazgató kérvénye teljes fizetése kiszolgáltatása iránt.

49. Lendvay Márton főgimnáziumi tanár kérvénye lakbérének felemelése tárgyában.

50. Özv. Arschinov Acáné volt vár. rendőrőrmester özvegye kérvénye kegydíj iránt.

51. Özv. Bartek Ferenczné szül. Szmétana Julianna kérvénye a város kötelekébe való felvétele iránt.

52. Dr. Kuszing János és társai felebbezése.

53. Beneth Károly felebbezése.

— Hivatalos jelentések december hó 26-ikáról. A miniszterelnökség sajtóosztályától a következő hivatalos jelentéseket kaptuk a harctéri eseményekről:

Höffer jelentései:

Keleti harctér:

Mackensen vezértábornagy hadserege: Nagyoláhországban a harc tovább tart. Német és osztrák-magyar csapatok a Buzeuból Brailaba vezető vasút mindkét oldalán előrenyomulva rohammal elfoglalták Filipesti mellett az erős orosz állásokat. Rimnicul Sarat területén is előrehaladtunk. Az utolsó napokban Oláhországban több mint 5500 orosz foglyot szállítottunk be.

József főherceg vezérezredes hadsereg-arcvonala: Sultától délnyugatra és Dornavatrától délre orosz portyázó különítmények eredménytelenül kísérelték meg állásainkat tapogatózva megközelíteni. Az Erdős-Kárpátokban több ízben újra feléledt az ágyuharc.

Lipót bajor herceg vezértábornagy hadseregarcvonala: Nem volt jelentős esemény.

Olasa és délkeleti harctér: Lényeges esemény nem történt.

A német nagyfőhadiszállás jelentései:**Nyugati harcér:**

Az Ypern arcvonal egyes szakaszaiban a labassei-csatorna mindkét oldalán és Lenstől nyugatra a tüzéségi tevékenység fokozódott. Erős angol járőrök előretöréseit több ízben visszavertük.

Keleti harcér:

Lipót bajor herceg vezértábornagy arcvonala: A Stochod alsó folyásánál az orosz tüzéség élénkebb volt mint rendesen. Lucktól délnyugatra német osztagok vállalkozása 16 foglyot eredményezett.

József főherceg vezérezredes arcvonala: A Ludova-magaslaton az Erdős-Kárpátokban időnkint erős ágyutüz volt. A Neagra-völgynél Dornavatrától délre orosz portyázó osztagok előretörése meghiúsult.

Mackensen vezértábornagy hadsoportja: A nagyoláhországi síkságon és a Rimnicul Sarattól délre emelkedő hegység szélén az utolsó napokban ötezeröttszáz orosz fogtunk el. Már többször bevált német hadosztályok a hozzájuk beosztott osztrák-magyar zászlóaljakkal együtt tegnap reggel elfoglalták a szivósan védelt Filipesti falut. (A buzeu—braillai vasut mellett) és az oroszoknak két oldalt csatlakozó erősen elsáncolt állásait.

Macedón arcvonal:

Magyar gyalogság járőrei Monastirtól északnyugatra sikeresen törtek előre. A Cserna könyökben felváltva heves tüzéségi tüzelés folyt. — Ludentorff.

— **Torontálvármegye a koronázáson.** Dr. Dellimanics Lajos főispán és Jankó Ágoston udvari tanácsos alispán ma Budapestre utaztak, hogy Torontálvármegye képviselőiben részt vegyenek a december 30-iki koronázási ünnepélyen. Ugyancsak ma utaztak el Budapestre a koronázási ünnepre Demkó István vármegyei tb. főjegyző és Grézlo János kir. tanfelügyelő, akik a diszmagyaros rendező bizottságba kaptak meghívót.

— **Ujévi üdvözetek megváltása.** Dr. Dellimanics Lajos főispán az ujévi üdvözetek szétküldésének megváltásként 20 koronát adományozott a nagybecskereki vöröskereszt fiókegyletnek.

— **Áthelyezés.** A m. kir. pénzügyminiszter kaáli Nagy Ákos pénzügyi számtanácsos, osztályvezetőt Kassára helyezte át az ottani igazgatóságához. Kaáli Nagy Ákos számtanácsos egyik legrégebb és legérdemesebb tisztviselője volt az itteni pénzügyigazgatóságnak, amennyiben rövid megszakítással 19 éve állomásozik Nagybecskereken s így távozását élénk sajnálkozással látják.

— **Jegyzőválasztás.** Papd község képviselőtestülete a múlt héten tartotta meg a jegyzőválasztást Sztojanovits Vazul főszolgabíró elnöklésével, amely alkalommal a képviselőtestület egyhangulag Sziller György eddigi ottani helyettes jegyzőt választotta meg községi jegyzőnek, akiben a község jeles vezetőt nyer.

— **A villamvilágítási díj fölemelése.** A városi tanács a holnapi közgyűlés elé azzal a javaslattal járul, hogy 1916 január elsejétől kezdődőleg a további intézkedésig a villamvilágítási díjtételt hektowattonként nyolc fillérről tíz fillérré emelje föl és az összes eddigi világítási kedvezmények megvonassanak. A tanács javaslatát azzal okolja meg, hogy míg 1914. év végével a villammű üzeme még 6276 K 39 fillér nyereséggel zárult, addig az 1915. év lezárásakor a nyereség 18854 K 28 fillér veszteséggé alakult át. Ezt a veszteséget az üzemi anyagok horribilis megdrágulása idézte elő s a tanács részletes számadatokkal mutatja ki a szén, a nyersolaj, a kenőolajárak óriási emelkedését 1914—1916. esztendőben. A tanács először pótdóval akarta a veszteséget pótolni, azonban ezt ma, amikor a pótdójával felül van a száz százalékon, nem tartja kívánatosnak s helyesebbnek véli a terhet a fogyasztókra hárítani. A tanács a díjak emeléséből befolyó jövedelmet ötvenezer koronában számította ki, amiből ugy az 1916. évi veszteség mint az 1917. évi többkiadás fedezve lesz.

— **Adományok.** A Szociális Misszió gyermekvédelmi céljaira folytatólag a következők adakoztak: Krumenacker István és neje 20

K., Wattay Dezsőné 20 K., N. F. 20 K., egy társaság a torontáli kaszinóból 34 K., Liptay Dezsőné 10 koronát. Mely nagylelkű adományokat hálás köszönettel nyugtáz az egyesület elnöksége.

A főispán kezéhez az erdélyi menekültek segélyalapja javára újabb dr. Polakovics Ödöntől 241 kor. 65 fillér, Valkány községtől gyűjtésként 416 kor. 76 fillér adomány érkezett.

Eisenstädter L. Ignác Jankó-alapra 20 koronát, ingyenesre 10 koronát, gyermekbarát-egyletnek 20 koronát adományozott lapunk útján.

— **Két nagy slágere** lesz holnap a Városi Mozi műsorának. Es pedig „A lelkek harca” című nagystilusú társadalmi dráma és „A varázskeringő” című háromfelvonásos pompás kacagató vígjáték.

— **Adományok a katonák karácsonyfájára.** Harctéri hős katonáink karácsonyi megajándékozására a város útján adományoztak a következők: Nagybecskerek r. t. város 100 kor., Szerb takarékpénztár 10, Kraljev Jován 10, Prokich Gyula 6, Stefanovits Sándor 4, Krizsanov János 10, Neufeld Róza 4, Ambrózy József 4, Elelmiszeresarnok 4, Kelemen Péter 2, Straky Testvérek 10, Wilhelm Ferenc 4, Rósa Béla 2, Grünbaum Vilmos 10, Frank Lajos 10, Berényi Bódog 10, Losoney 2, Petry Jakab 10, Vantsik Aladár 4, Kuhler S. 4, Eckfeld 4, Braun Mareel 4, Lenhardt Antal 2, Wehner Testvérek 10, Amend R. 1, Tóth Lajosné 1, Hammes János 1, Fischl Jakab és Társai 2, Bukovác István 2, özv. Klein Mórné 4, Eisenstädter 10, Weiterschan 2, Kónya Ferenc 2, Remsing Mátyás 2, Stagelschmidt János 2, Benó Testvérek 2, Prandel Rezső 10, Homa Kálmán 2, Melkuhn Dezső 2, Risztics György 10, Hubert Gusztáv 2, Liptay Dezső 2, Weinberger Karolin 2, Boskovits J. S. 2, Herzfeld Vilmos 2, Nagybecskereki bõriparosok szövetkezete 2, Benó József 3, Kadelsburger L. 10, Eckstein János 4, ifj. Boleszny Antal 2, Ercegán Tivadar 2, Kovács János máv. vendéglős 4, olvashatlan aláírás 2, Baaden Paula 2, Beneth Károly 20, Kepich S. 2, Gimpl József 2, Bobek György 6, Szauer Árpád 5, Glaszen 10, olvashatlan aláírás 1, Tolvethné 2, Szohn Károly 2, Mesznik Imre 5, N. N. 1, özv. Guttmann Jakabné és Fiai 10, Heller Mór 4, Temmer Testvérek 5, Kölbig Jenő 2, Schwirlich Alajos 20, Hungária gőzmalom Nagybecskerek 50, dr. Perisics Zoltán 20 koronát.

— **A határt,** mely munkaképességünknek van szabva, tulkorán érnék el, ha az ellankadó izmokat és izületeket néha végig nem dörzsölnék a csusz köszvények fájdalmak esetében is nélkülözhetetlen erősítő Feller-féle Elsafluiddal. Békeárak: 12 üveget bérmentve 6 koronáért küld Feller V. Jenő gyógyszerész, Stubica Centrale 125. sz. (Zágrábmegye). Meghozathatjuk egyuttal a Feller-féle hashajtó rebarbara „Elsapilulákat” is, melyekből 6 doboz 4 K 40 f bérmentve.

Eladó motortricikli.

Egy ló erős, oldalkosárral felszerelt Puch-rendszerű teljesen üzemképes motor olcsón eladó. Megtekinthető és esetleg átvehető

Herman testvérek
nagybecskereki motorjavító műhelyében.

Hirdetmény.

Felszólítjuk mindazon tulajdonosokat és tenyésztőket, kiknek birtokában oly 2 és 3 éves ménesbeli csikók vannak, melyek katonai csikótelepekre alkalmasak volnának, hogy azokat eladás céljából alábbi címre mielőbb bejelenteni sziveskedjenek.

A bejelentett csikók előreláthatólag március hónapban lesznek átvéve.

Lópótlás felügyelősége a temesvári katonai parancsnokságnál Temesvár.

Kisasszonyt

keresünk délután 3 órától
7 óráig tartó foglalkozásra
ki Remington írógépén helyesen és folyékonyan írni tud.
Csak az jelentkezzék, ki
utóbbi feltételeknek megfelel.

Torontáli Agrárbank
Részvénytársaság.

A Feller-féle jóltevő, frissítő, és élesztő határu

„ELSA-FLUID”

megszüntet

izületi fájdalmakat

Békeárak: 12 üveg bérmentve 6 korona
Feller V. Jenő gyógyszerésznél Stubica,
Centrale 125. szám (Zágrábmegye). — Több
mint 100.000 köszönőlevél és orvosi ajánlás.

PEZSGÓDUGÓT

használt, azonban nem töröttet, vesz bármily mennyiségben előzetes tudakozódás nélkül, utánvétellel, darabját 25 fillérért, használt, de jó állapotban lévő palackdugó kilóját 4 koronáért, új palackdugó kilóját 15 koronáért.

Robicsek Adolf
parafadugógyára

Budapest, Nefelejts-utca 15. sz.
1435-61